

Vogelfotografen richten Natuurfotografengilde op

Wat er aan voorafging

Sinds enige jaren verschijnen min of meer regelmatig in binnen- en buitenlandse kranten en tijdschriften artikelen, waarin gewezen wordt op een nieuwe vorm van bedreiging van de natuur door de mens: de op steeds ruimere schaal beoefende bezigheid van de natuurfotografie. De oorzaken en verschijnselen van de kwalijke uitwassen daarvan zijn inmiddels wel algemeen bekend. Iedereen kan tegenwoordig een camera met teelens kopen — de technische mogelijkheden lijken onbeperkt — en velen trekken daarmee de natuur in om de voorwerpen van hun fotografische en/of natuurlijke belangstelling op de film vast te leggen.

Dat die fotografische bezigheden niet gepaard gaan met enige fundamentele natuurhistorische kennis heeft naast misschien een enkel aardig(?) plaatje in ieder geval vaak tot resultaat dat aan de gefotografeerde objecten en aan de omgeving daarvan soms onherstelbare schade wordt toegebracht.

In sommige gevallen is die schade zelfs op de foto of film te zien. Ieder kent bijvoorbeeld de opnamen van vogelnesten die zijn 'blootgelegd' door het wegnippen van de omringende (beschermende) begroeiing. Maar meestal valt uit een foto of film niet op te maken, onder welke omstandigheden en door middel van welke kunstgrepen ze tot stand gekomen zijn. Degene die ze onder ogen krijgt moet er maar op vertrouwen dat de maker bij zijn bezigheden de natuur geen schade heeft toegebracht. De fotograaf die het hem omringende natuurgebeuren en zichzelf respecteert is dat vertrouwen zeker waard. Anderen zijn dat niet: zij veroorzaken de uitwassen waartegen, terecht, zoveel

werd en nog wordt geprotesteerd.

In het buitenland hebben die protesten al tot maatregelen geleid. Het Gesellschaft Deutscher Tierfotografen schreef 'Richtlijnen für Tierfotografen' uit, waaraan iedere natuurfotograaf zich naar de mening van het gezelschap dient te houden. In Engeland werden in de Protection of Birds Act (1954/1967) bepalingen opgenomen, die het fotograferen van bepaalde vogelsoorten op of bij het nest aan een vergunning binden. Ook in Nederland is een wijziging van de Vogelwet 1936 in deze zin op handen. Dat op die wijze op het bestaan van uit natuurbeschermingsoogpunt ontoelaatbare toestanden wordt gereageerd, is natuurlijk een erg goede zaak. Maar ook hier geldt, dat men ervoor moet waken, het kind niet met het badwater weg te gooien.

Hoe het NFG tot stand kwam

Ook in vogelbeschermingskringen werd aan de genoemde problematiek aandacht besteed. De artikelen en berichten over verstoring van de natuur door vogelfotografen stapelden zich op zonder dat er uit de hoek van de fotografen fundamenteel op werd gereageerd. In 'Het Vogeljaar' van april 1976 (jaargang 24, nr. 2, bladzijde 70 en verder) werd nader op de kwestie ingegaan door een redactielid. Ook van de hand van de heer Kamp verschenen telkens artikelen en mededelingen over de gevaren van de vogelfotografie. In deze en andere artikelen wordt onder andere ook gewezen op de ongewenste gevolgen die maatregelen tegen 'slechte' fotografen voor de 'goede' zouden kunnen hebben. Daarnaast noemt redactielid Van Daalen enkele basisregels, waaraan iedere natuurfotograaf zich zou moeten houden.

Onmiskenbaar heeft de natuurfotografie een belangrijke educatieve en natuurbeschermende taak, mits daarbij de dienende functie ervan in aanmerking wordt genomen. Door 'Het Vogeljaar' werden collega-fotografen en -filmers opgeroepen om zo'n wijze van natuurfotografie te helpen bevorderen. Op die oproep kwamen ruim dertig reacties binnen. 'Het Vogeljaar' verleende een voorschot van f 500,— voor de eerste kosten en ook schoot de heer Kamp te hulp. De aldus gevormde groep vogelfotografen ging rond

de tafel zitten en besloot om op basis van de genoemde uitgangspunten een vereniging op te richten. De medewerkers van het 'eerste uur' leverden, buiten de door hen zelf vastgestelde contributie, bovendien nóg een entreegeld voor de eerste onkosten. De oprichting vond zijn beslag op 25 januari 1977, toen ten overstaan van notaris mr. M. J. Meijer te Amsterdam de oprichtingsacte van de vereniging 'Natuurfotografengilde' werd gepasseerd.

De doelstelling van het NFG

Hoewel dus de aanzet tot het NFG werd gegeven vanuit de hoek van de vogelfotografen, hebben de oprichters meteen al besloten om het gilde niet tot dat onderdeel van de natuurfotografie te beperken. De doelstelling van het NFG luidt (artikel 2 van de statuten): *'Het bevorderen van een wijze van natuurfotografie en -cinematografie die in overeenstemming is met de algemeen aanvaarde normen van milieubescherming'*.

Het NFG tracht dit doel te bereiken door:

- a. het vaststellen en hanteren van door haar leden te volgen, in overeenstemming met het doel vastgestelde, gedragsregels, en;
- b. het uitdragen van en bekendheid geven aan de aan het doel ten grondslag liggende ideeën en opvattingen.

De eerste gedragsregels zijn inmiddels opgesteld en door de vereniging als voorlopige richtlijnen aangenomen. De leden van het NFG hebben verklaard, bij hun bezigheden in overeenstemming met die richtlijnen te zullen handelen. Ook van nieuwe leden wordt ondertekening van een dergelijke verklaring verlangd.

Hoewel de richtlijnen van het NFG zijn opgesteld in navolging van de Duitse en Engelse voorbeelden, zijn ze in sommige opzichten toch veel verdergaand. Zo meent het NFG dat iedere (schadelijke) verstoring van de natuur ontoelaatbaar is en dat, bijvoorbeeld, iedere vorm van directe nestfotografie uit den boze is. De Duitse en Engelse zusterverenigingen achten dat laatste alleen met betrekking tot bepaalde (zeldzame) soorten ongewenst.

Voor natuurfotografen die geen lid zijn van het NFG kunnen deze richtlijnen natuurlijk niet dwingend worden voorgeschreven: voor hen dragen zij het karakter van aanbevelingen.

Bij de gedragsregels, en overigens bij heel het doen en laten van het NFG staan voorop: — de samenhang van planten, dieren en mensen in het ecologische systeem, en:

— de ondergeschiktheid van de natuurfotografie en -cinematografie aan het natuurgebeuren, waarvan de te fotograferen en te filmen onderwerpen deel uitmaken.

De natuurbeschermingsgedachte is de gemeenschappelijke noemer waarop de leden van het NFG elkaar hebben gevonden.

Wat wil het NFG?

De plannen van het NFG kunnen in twee, zij het onderling samenhangende, onderdelen gesplitst worden.

Aan de ene kant wil het gilde door middel van natuurfotografie een bijdrage leveren aan het verder gestalte geven aan de natuurbeschermingsgedachte. Daarbij wordt gedacht aan het organiseren van tentoonstellingen en lezingen, aan het leveren van 'verantwoord' materiaal voor boeken en tijdschriften, aan het kritisch volgen van publicaties van natuurfoto's en -films, aan het voorzien in de behoefte aan materiaal voor onderwijsdoeleinden, aan het begeleiden van beginnende natuurfotografen, aan het meedenken over milieuwetgeving, etc.

Aan de andere kant wil het NFG aan de vele Nederlandse natuurfotografen en -filmers de mogelijkheden bieden om de onderlinge communicatie te bevorderen en om de gemeenschappelijke belangen te behartigen. Bij dat laatste wordt beslist niet gedacht aan het verkrijgen van toestemming om bepaalde natuurgebieden te mogen bezoeken of aan het onderling uitwisselen van zo veel mogelijk gegevens van vindplaatsen en dergelijke. Die zaken vindt het NFG behoren tot het verstoren van de natuur.

Wel wordt in dit kader gedacht aan het opzetten van een 'foto-theek' van het beschikbare materiaal en aan belangenbehartiging op het gebied van auteursrechten.

Het NFG wil niet een organisatie zijn van alléén de allerbesten op het gebied van de natuurfotografie, maar wel een open vereniging van beginners en gevorderden, van amateurs en 'beroeps', die door gezamenlijke inspanning wil proberen, de kwaliteit van het werk, zowel in de zin van de natuurbescherming als in fotografisch opzicht, te verhogen.

Wie kan lid worden?

Ieder die zich daadwerkelijk met natuurfotografie en/of -cinematografie bezighoudt, kan lid worden van het NFG. Vereist is daarnaast alleen, dat men zich onderwerpt aan — vanzelfsprekend — de statuten, reglementen en besluiten van het NFG en aan de inmiddels vastgestelde richtlijnen, die hierna volgend zijn opgenomen.

Degenen die niet zelf actief fotograferen of filmen, maar wel de doelstelling van het NFG onderschrijven, kunnen zich als begunstigend lid aanmelden.
De contributie is voor het jaar 1977 vastge-

steld op f 25,—, voor scholieren en studenten op f 15,—.

Belangstellenden kunnen zich schriftelijk wenden tot: Secretariaat Natuurfotografengilde, Leidseplein 7, Haarlem.

RICHTLIJNEN VOOR NATUURFOTOGRAFEN EN -FILMERS

Het NFG heeft het gewenst geacht, in het algemeen voor iedereen die zich met het fotograferen en filmen van dieren en planten bezighoudt, en in het bijzonder voor haar leden, gedragsregels op te stellen.

Deze regels dragen voor niet-leden van het NFG uiteraard alleen het karakter van aanbevelingen. De leden van het NFG hebben verklaard, zich bij hun activiteiten op het gebied van natuurfotografie en -cinematografie aan deze regels te zullen houden. Het NFG kent voor overtreding van de regels bepaalde sancties.

Uitgangspunt bij één en ander is de doelstelling van het NFG: 'het bevorderen van een wijze van natuurfotografie en -cinematografie die in overeenstemming is met de algemeen aanvaarde normen van milieubescherming'.

Daarbij staan voorop:

- de samenhang van planten, dieren en mensen in het ecologische systeem;
- de ondergeschiktheid van natuurfotografie en -cinematografie aan het natuurgebeuren, waarvan de te fotograferen en te filmen objecten deel uitmaken.

RICHTLIJNEN

Natuurfotografen moeten zich onthouden van verstoring van de natuur in de ruimste zin van het woord.

Onder verstoring van de natuur wordt onder meer verstaan:

- het op nadelige wijze beïnvloeden van het gedrag van levende organismen.
- het verstoren van de natuurlijke omgeving van de te fotograferen planten en dieren.
- het zodanig ingrijpen in bestaande toestanden dat daardoor de natuurlijke bescherming van planten en dieren te loor gaat.
- het storen van dieren bij het zoeken van voedsel.
- het zodanig optreden, dat dieren hun biotoop moeten verlaten.
- het zich op zodanige wijze in de natuur ophouden, dat andere levende organismen daarvan schade ondervinden.
- het direct fotograferen van nesten en nestholten, waardoor schade kan worden toegebracht.
- het geven van bekendheid aan vindplaatsen van planten en dieren.
- het door middel van kunstmatige geluiden of op andere wijze uitlokken van schadelijk, onnatuurlijk gedrag.
- het vangen of op andere wijze uit hun natuurlijke omgeving halen van dieren voor fotografische doeleinden.
- het verstoren van de winterslaap.
- het plukken of uitgraven van te fotograferen planten en het beschadigen van de omringende vegetatie.

Natuurfotografen moeten zich onthouden van het zonder toestemming van betrokkenen betreden van privé-terreinen en natuurgebieden.

Natuurfotografen mogen mede-natuurlijkhebbers bij hun bezigheden niet storen.

Natuurfotografen moeten bij publicatie van foto's en films van in gevangenschap of laboratoria levende en getemde dieren vermelden dat de betreffende opnamen onder die omstandigheden zijn gemaakt.

n.b. behalve als het tegendeel duidelijk blijkt, wordt in deze richtlijnen onder natuurfotografie ook het filmen begrepen.

België volgt Nederlands voetspoor!

Het Coördinatie-Comité voor de Bescherming van Vogels stelt zich geheel achter het streven van het Natuurfotografengilde. Dit comité geeft het driemaandelijks nationaal informatieblad voor studie en bescherming van de Europese avifauna 'Mens en Vogel' uit, dat tevens het informatie- en strijdorgaan van het Belgisch Verbond tot Bescherming van de Vogels is.